

**USTAWA**  
**z dnia .....**  
**o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw**

**Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444) wprowadza się następujące zmiany:**

1) w art. 115 dodaje się §25 w brzmieniu:

„§25. Dzieckiem jest człowiek w okresie od poczęcia do osiągnięcia pełnoletności; dzieckiem poczętym jest dziecko w okresie do rozpoczęcia porodu w rozumieniu art. 149”;

2) w art. 148 dodaje się § 5 w brzmieniu:

"§5. Jeżeli sprawcą przestępstwa określonego w §1 lub §4 jest matka dziecka poczętego, a czyn ten jest popełniony na szkodę takiego dziecka, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.”;

3) uchyla się art. 152-154;

4) art. 155 otrzymuje brzmienie:

"§ 1. Kto nieumyślnie powoduje śmierć człowieka, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§2. Nie podlega karze matka dziecka poczętego, która dopuszcza się czynu określonego w §1 na szkodę takiego dziecka.”;

5) art. 156 otrzymuje brzmienie:

„Art. 156. § 1. Kto powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci:

1) pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia,

2) innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zszpecenia lub zniekształcenia ciała, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 5, karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§4. Jeżeli sprawcą przestępstwa określonego w §1 lub §3 jest matka dziecka poczętego, a czyn ten jest popełniony na szkodę takiego dziecka, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.”

§5. Nie podlega karze matka dziecka poczętego, która dopuszcza się czynu określonego w §2 na szkodę takiego dziecka.”;

6) art. 157 otrzymuje brzmienie:

„Art. 157. § 1. Kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia, inny niż określony w art. 156 § 1, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 2 lub 3, jeżeli naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia nie trwał dłużej niż 7 dni, odbywa się z oskarżenia prywatnego, chyba że pokrzywdzonym jest osoba najbliższa zamieszkująca wspólnie ze sprawcą.

§ 5. Jeżeli pokrzywdzonym jest osoba najbliższa, ściganie przestępstwa określonego w § 3 następuje na jej wniosek.

§6. Jeżeli sprawcą przestępstwa określonego w §1 lub §2 jest matka dziecka poczętego, a czyn ten jest popełniony na szkodę takiego dziecka, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.”

§7. Nie podlega karze matka dziecka poczętego, która dopuszcza się czynu określonego w §3 na szkodę takiego dziecka.”;

7) uchyla się art. 157a;

8) art. 160 otrzymuje brzmienie:

„Art. 160. § 1. Kto naraża człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli na sprawcy ciąży obowiązek opieki nad osobą narażoną na niebezpieczeństwo, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 4. Nie podlega karze za przestępstwo określone w § 1-3 sprawca, który dobrowolnie uchylił grożące niebezpieczeństwo.

§ 5. Ściganie przestępstwa określonego w § 3 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

§6. Jeżeli sprawcą przestępstwa określonego w §1 lub §2 jest matka dziecka poczętego, a czyn ten jest popełniony na szkodę takiego dziecka, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.”

§7. Nie podlega karze matka dziecka poczętego, która dopuszcza się czynu określonego w §3 na szkodę takiego dziecka.”;

**Art. 2. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2020 poz. 30) wprowadza się następujące zmiany:**

1) w art. 25 § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

”2) o występki określone w rozdziałach XVI i XVII oraz w art. 140-142, art. 148 § 4, art. 149, art. 150 § 1, art. 151, art. 158 § 3, art. 163 § 3 i 4, art. 165 § 1, 3 i 4, art. 166 § 1, art. 173 § 3 i 4, art. 185 § 2, art. 189a § 2, art. 210 § 2, art. 211a, art. 252 § 3, art. 258 § 1-3, art. 265 § 1 i 2, art. 269, art. 278 § 1 i 2 w zw. z art. 294, art. 284 § 1 i 2 w zw. z art. 294, art. 286 § 1 w zw. z art. 294, art. 287 § 1 w zw. z art. 294, art. 296 § 3 oraz art. 299 Kodeksu karnego;”;

2) w art. 325b §2 otrzymuje brzmienie:

"§ 2. Spośród spraw o przestępstwa wymienione w § 1 pkt 1 nie prowadzi się dochodzenia w sprawach o przestępstwa określone w art. 155 §1, art. 156 §2, art. 165 § 2, art. 168, art. 174 § 2, art. 175, art. 181-184, art. 186, art. 201, art. 231 § 1 i 3, art. 240 § 1, art. 250a § 1-3, art. 265 § 3 oraz w rozdziale XXXVI, z wyjątkiem art. 297 i art. 300, i rozdziale XXXVII Kodeksu karnego."

**Art. 3. Traci moc ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. 1993 nr 17 poz. 78).**

**Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.**

## Uzasadnienie

**Art. 31 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stwierdza: Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych.**

**Godność człowieka jest pierwotna wobec państwa. Państwo godności nie tworzy, ale zobowiązane jest jej strzec.**

**W szczególności państwo zobowiązane jest strzec życia ludzkiego, ponieważ prawo do życia jest fundamentem wszelkich praw ludzkich. Pozbawienie człowieka prawa do życia oznacza pozbawienie go wszelkich praw w porządku doczesnym.**

### 1. Potrzeba i cel wydania ustawy

**Art. 38 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi: Rzeczpospolita Polska zapewnia każdemu człowiekowi prawną ochronę życia.**

Stanowisko nauk biologicznych jest oczywiste: po połączeniu komórek rozrodczych, męskiej i żeńskiej, mamy do czynienia z odrębnym od rodziców organizmem, wyposażonym w niepowtarzalny kod genetyczny i zdolnym do rozwoju. Jeśli rodzice owego organizmu są ludźmi, on sam również jest człowiekiem, a zatem zgodnie z Konstytucją, Rzeczpospolita Polska powinna zapewnić mu prawną ochronę życia.

Jasno sformułował to Trybunał Konstytucyjny: „(...) Wartość konstytucyjnie chronionego dobra prawnego jakim jest życie ludzkie, w tym życie rozwijające się w fazie prenatalnej, nie może być różnicowana. Brak jest bowiem dostatecznie precyzyjnych i uzasadnionych kryteriów pozwalających na dokonanie takiego zróżnicowania w zależności od fazy rozwojowej ludzkiego życia. Od momentu powstania życie ludzkie staje się więc wartością chronioną konstytucyjnie. Dotyczy to także fazy prenatalnej.” (uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 28 maja 1997 r., sygn. akt K 26/96).

Niestety, norma konstytucyjna jest martwa w odniesieniu do ludzi w okresie prenatalnym. Istoty ludzkie w fazie prenatalnej są pozbawione ochrony prawnej. W szczególności wynika to z obowiązującej ustawy z 7 stycznia 1993 roku o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, znowelizowanej w roku 1996, która wprost dopuszcza zabijanie pewnych kategorii istot ludzkich. Wprawdzie Trybunał Konstytucyjny uchylił w roku 1997 przepis legalizujący aborcję w przypadku tzw. przesłanki społecznej, a w roku 2020 uchylił dopuszczalność aborcji eugenicznej, jednak co do zasady, ustawa, zwłaszcza po nowelizacji z roku 1996, dopuszcza zabijanie niewinnych istot ludzkich, co jest sprzeczne z art. 38 Konstytucji.

Zapisy Art. 152. Kodeksu karnego:

„§ 1. Kto za zgodą kobiety przerywa jej ciążę z naruszeniem przepisów ustawy, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto udziela kobiecie ciążarnej pomocy w przerwaniu ciąży z naruszeniem przepisów ustawy lub ją do tego nakłania.

§ 3. Kto dopuszcza się czynu określonego w § 1 lub 2, gdy dziecko poczęte osiągnęło zdolność do samodzielnego życia poza organizmem kobiety ciążarnej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”

powodują, że matka dziecka poczętego nie jest w ogóle traktowana jako sprawca przestępstwa, nawet gdyby zabiła swoje dziecko w najbardziej okrutny sposób. Sprawcy przestępstwa w myśl tego artykułu to wyłącznie osoby, które wykonują aborcję za zgodą kobiety, do tego czynu nakłaniają lub w jego dokonaniu pomagają. Sama matka w myśl tego przepisu jest tylko przedmiotem działania osób trzecich.

Nie odzwierciedla to stanu faktycznego, w szczególności w przypadkach dokonywania przez kobiety samodzielnie aborcji farmakologicznej. Oznacza to, że Kodeks karny w obecnej postaci nie jest w ogóle przygotowany do walki z przestępczością aborcyjną, która opiera się w ogromnym stopniu na handlu środkami poronnymi i umożliwianiu samodzielnego dokonywania aborcji poza placówkami medycznymi.

Polska ratyfikowała w roku 1991 Konwencję o prawach dziecka, zgodnie z którą „(...) dziecko z uwagi na swą niedojrzałość fizyczną oraz umysłową, wymaga szczególnej opieki i troski, a zwłaszcza właściwej ochrony prawnej, zarówno przed, jak i po urodzeniu”. Oznacza to, że wszystkie zawarte w Konwencji gwarancje – łącznie z wyrażonym w art. 6 prawem każdego dziecka do życia – odnoszą się również do dzieci poczętych.

## 2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

W minionych latach, zgodnie ze sprawozdaniami Rady Ministrów, liczba legalnych aborcji, dokonywanych w państwowych szpitalach przekraczała tysiąc. Wprawdzie po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 22.10.2020 aborcja eugeniczna, która była przyczyną 95% zabójstw prenatalnych, została zdelegalizowana, pozostały jednak jeszcze dwie przesłanki aborcyjne, pozwalające na legalne, choć sprzeczne z Konstytucją, zabijanie poczętych dzieci. Zaraz po orzeczeniu TK pojawiły się wezwania do szerszego wykorzystania tych przesłanek. W Hiszpanii w minionych latach wykonywano 90 000 aborcji rocznie z powodu „zagrożenia życia matki”. Pozostająca w mocy również trzecia przesłanka aborcyjna, gdy zachodzi podejrzenie, że ciąża powstała w wyniku czynu zabronionego wprost narusza zakaz dyskryminacji kogokolwiek zapisany w Art. 32 ust.2 Konstytucji.

Liczba aborcji nielegalnych jest nieznana. Zwolennicy aborcji twierdzą, że liczba przestępstw aborcyjnych przekracza 100 000 rocznie. Być może są to szacunki zawyżone, ale biorąc pod uwagę dostępność środków poronnych należy uznać, że liczba aborcji nielegalnych jest wielokrotnie wyższa niż legalnych. Organy ścigania rzadko wszczynają postępowania dotyczące nielegalnych aborcji, a jeszcze rzadziej kierują akty oskarżenia do sądów. Lobby aborcyjne, często finansowane z zagranicy, prowadzi intensywną działalność podżegającą matki do nielegalnej aborcji. Aborcjoniści robią to oficjalnie, korzystając ze wsparcia masowych mediów, świadomi istnienia luki prawnej, utrudniającej ściganie podżegaczy.

Instrumenty prawne służące ochronie życia ludzkiego, znajdują się w kodeksie karnym. Jak wspomniano powyżej, ze względu na wadliwe zapisy, kodeks karny nie chroni życia dzieci poczętych lub robi to w sposób niewystarczający. Handlarze pigułkami śmierci ujawniają swoje nazwiska i reklamują swój proceder w mediach masowych popierających aborcję. Robią to od lat w poczuciu bezkarności. Organy państwa nie reagują na te jawne wezwania do zabijania dzieci.

Z ubolewaniem trzeba stwierdzić, że prawna ochrona życia dzieci poczętych w Polsce jest fikcją.

## 3. Projektowane zmiany

Rozdział XIX Kodeksu karnego zawiera przepisy mające chronić zdrowie i życie ludzkie. Z niezrozumiałych powodów, przepisy te nie są stosowane wobec ludzi w okresie prenatalnym. Projekt usuwa tę niekonsekwencję poprzez wprowadzenie do Kodeksu karnego następujących zmian:

W artykule 115 zostaje dodana definicja dziecka, obejmująca również okres prenatalny. Ponadto uchyla się artykuły 152-154 i 157a, ponieważ artykuły te jedynie osłabiają ochronę prawną życia ludzkiego w fazie prenatalnej w porównaniu do ochrony prawnej życia ludzkiego w innych fazach. Po uchyleniu

ww. artykułów pozostałe artykuły Kodeksu karnego (stosowane obecnie do ludzi od momentu narodzin) będą lepiej chronić życie i zdrowie dzieci poczętych.

W artykułach chroniących życie i zdrowie człowieka, wprowadza się dodatkowe paragrafy przewidujące możliwość nadzwyczajnego złagodzenia kary, a nawet możliwość odstąpienia od jej wymierzenia, w przypadku gdy sprawczynią śmierci dziecka poczętego jest jego matka. Ma to umożliwić sprawiedliwe traktowanie kobiet poddanych presji i nakłanianych do aborcji. W sytuacji, kiedy nieumyślną sprawczynią czynów opisanych w artykułach 155, 156, 157 i 160 Kodeksu karnego jest matka dziecka poczętego, projekt przewiduje wyłączenie możliwości jej ukarania przez użycie określenia: „nie podlega karze”. Wyłączenie to dotyczy nieumyślnej formy czynów, polegającej co do zasady na niedochowaniu przez matkę dziecka poczętego ostrożności, jakiej wymaga się od osoby w jej stanie. Jednocześnie osoby trzecie, które wskutek swego zaniedbania doprowadziły do śmierci lub uszkodzenia ciała dziecka poczętego, podlegają karze za ten czyn.

Trzeba jeszcze wspomnieć o odpowiedzialności lekarzy. Aborcja (działanie nakierowane bezpośrednio na śmierć dziecka poczętego) nie jest środkiem zaradczym wobec zagrożenia zdrowia lub życia matki dziecka. Działania lecznicze wobec matki mogą natomiast wiązać się z zagrożeniem dla życia dziecka, a czasami spowodować jego śmierć. W medycynie często zdarzają się sytuacje, gdy podjęcie terapii wiąże się z ryzykiem dla zdrowia lub życia pacjenta. Jeśli działania te były podjęte zgodnie z wiedzą i sztuką lekarską to lekarz nie ponosi odpowiedzialności za wyniki szkody. Analogicznie, jeśli działania lekarza podjęte w celu ratowania zdrowia lub życia matki były zgodne ze sztuką lekarską, nie ponosi on odpowiedzialności za szkody, jakie poniosło poczęte dziecko. Podobnie nie ponosi odpowiedzialności lekarz, którego działania zgodne z wiedzą medyczną, podjęte w celu ratowania zdrowia i życia dziecka poczętego (diagnostyka i terapia prenatalna) spowodowały powstanie zagrożenia dla jego zdrowia lub życia albo jego śmierć.

Zdarzenia takie opisane są w **Art. 26. KK**:

**§ 1.** Nie popełnia przestępstwa, kto działa w celu uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego jakimkolwiek dobru chronionemu prawem, jeżeli niebezpieczeństwa nie można inaczej uniknąć, a dobro poświęcone przedstawia wartość niższą od dobra ratowanego.

**§ 2.** Nie popełnia przestępstwa także ten, kto, ratując dobro chronione prawem w warunkach określonych w § 1, poświęca dobro, które nie przedstawia wartości oczywiście wyższej od dobra ratowanego.

**§ 5.** Przepisy § 1-3 stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy z ciążących na sprawcy obowiązków tylko jeden może być spełniony.

Proponowane zmiany prawa nie pociągają więc za sobą zagrożenia dla zdrowia lub życia matek. Nie spowodują również zaprzestania stosowania diagnostyki i terapii prenatalnej. Przeciwnie, diagnostyka prenatalna stosowana zawsze w celu ratowania zdrowia i życia dziecka poczętego spowodować powinna rozwój medycyny prenatalnej.

Traci moc ustawa z 7 stycznia 1993 roku. Historycznym osiągnięciem tej ustawy było uchylenie ustawy aborcyjnej z 1956 roku. W brzmieniu obecnym zasadniczą jej treść stanowi wskazanie przesłanek umożliwiających zabicie dziecka poczętego. Jest to sprzeczne konstytucyjną regułą ochrony życia każdego człowieka, dlatego ustawa ta jest zbędna.

Zapisy artykułów 2 i 3 Ustawy z 1993 r. mają charakter deklaracyjny i praktycznie w całości odsyłają do szczegółowych regulacji, których wydanie powierza się wyspecjalizowanym resortom administracji rządowej. Zapisy te stanowią nieskonkretyzowane i wybiórcze przywołanie części praw i wolności

ekonomiczno-socjalnych zawartych w artykułach 68-72 Konstytucji RP. W związku z powyższym, jeżeli ustawodawca widzi konieczność wydania przepisów szczegółowych, zapewniających odpowiednie standardy ochrony praw i wolności konstytucyjnych opisanych w art.68-72 Konstytucji RP to powinien podjąć niezwłocznie prace legislacyjne w taki sposób, aby nowe przepisy nie kolidowały z prawem do ochrony życia, które znajduje się na szczycie hierarchii praw konstytucyjnych.

## 4. Przewidywane skutki

### 4.1. Skutki społeczne

Przyzwolenie na zabijanie najsłabszych rujnuje fundamenty Rzeczypospolitej. Upadek obyczajów, akty agresji, które możemy obserwować na ulicach polskich miast, są realizacją ostrzeżenia, które wiele lat temu sformułowała Matka Teresa z Kalkuty: „Jeżeli matka może zabić swoje dziecko, to czy jest coś, co może mnie powstrzymać, bym ja zabiła ciebie lub byś ty zabił mnie?”

Przywrócenie prawnej ochrony życia jest warunkiem koniecznym budowania pokoju społecznego.

### 4.2. Skutki gospodarcze

Największym zasobem każdej gospodarki są ludzie. Zwolennicy zabijania małych i słabych zwracają uwagę, że rodzenie i wychowywanie dzieci jest kosztowne i kłopotliwe. Nie zauważają innych zjawisk towarzyszących dużej dzietności. Otwartość na dzieci prowadzi do ożywienia gospodarczego, a w dłuższej perspektywie do dobrobytu. W latach 50' i 60' minionego stulecia aborcja była zakazana w krajach Zachodu, a gospodarki rozwijały się dynamicznie. Zmniejszona dzietność prowadzi do załamania demograficznego i zapaści systemów emerytalnych.

### 4.3. Skutki finansowe

Projekt nie powoduje skutków finansowych.

## 5. Źródła finansowania

5.1. Projekt nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

## 6. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

6.1. Projekt nie wprowadza żadnych delegacji ustawowych, które wymagałyby wydania aktów wykonawczych.

## 7. Oświadczenie o zgodności projektu z prawem UE

7.1. Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.